

Suomen Varustamot
Rederierna i Finland
Finnish Shipowners' Association

31.5.2017

Liikenne- ja viestintäministeriö

kirjaamo@lvm.fi

liikennekaari@lvm.fi

Asia: HE luonnoksesta laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi

Viitaten LVM:n lausuntopyyntöön 27.4.2017 otsikoidussa asiassa Suomen Varustamot ry ”SV” ilmoittaa seuraavaa.

Lausuntopyynnössä todetaan yleisesti että liikennekaaren II vaiheessa kaikki liikennemuodot on otettu mukaan. Merenkulun osalta tärkeintä on että sääntely on sopusoinnissa kansainvälisten yleis-sopimusten kanssa. Seuraavaksi tärkein asia on että asiakaslähtöisyys on otettu huomioon. Esitys ei pidä tehdä pelkästään viranomaislähtökohdasta vaan aikaisemmin todettuja epäkohtia pitää korjata. Muutosten pitää myös johtaa sääntelyn sujuvoittamisen ja kustannussäästöihin.

Digitaalisen kasvuympäristön rakentaminen ei ole helppo asia. Tästä esimerkkinä Trafín **PURKKI kärkihanke** (meri- ja vesiliikenteen rekisteröintikonaisuuden tietojärjestelmähanke) joka piti olla täysimääräisesti käytössä jo vuodesta 2016 alkaen. Merenkulkijoilla on kuitenkin alati ollut ongelmia pätevyyskirjapalvelulla. Trafín kotisivuilla ilmoitetaan että käsittelyaika on korkeintaan 3 viikkoa kun hakee pätevyyskirjan uusimista sähköisen järjestelmän kautta. Jäsenvarustamomme ovat kuitenkin kertoneet 8-9 viikon vasteajoista.

Puollamme rekistereissä olevan suuren tietopääoman hyödyntäminen. Painotamme että järjestelmämuutoksen pitää johtaa helpotuksiin varustamoiden jokapäiväiseen toimintaan.

II OSA, Liikennemarkkinat

9 luku: Merenkulku Suomen vesialueella (sivu 156)

SV tukee kabotaasilupa-asioiden siirtämistä Trafille. EU:n liittymisen myötä 1.1.1995 kauppamerenkulku Suomen vesialueella avattiin vastavuoroisuusperiaatteella kaikille EU-lipun alla purjehtiville aluksille (EU-asetus 3577/1992). Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin EU varustamoihin, joiden alukset purjehtivat jonkun jäsenvaltion lipun alla ja kuulu sen rekisteriin, edellyttäen että alukset täyttävät kaikki kyseisessä jäsenvaltiossa harjoittavalle kabotaasiliikenteelle asetetut ehdot. Kabotaasi-asioiden lausuntopyynnot vähenivät radikaalisti Suomen EU:n liittymisen myötä. SV muistuttaa että ennen poikkeuslupan myöntämistä on tärkeitä että Trafi selvittää mikäli on vapaata EU lipun alla olevaa tonnistoaa, joka soveltuu kyseiseen kuljetustehtävään. Näin sääntöjen tarkoituksena voidaan säilyttää.

10 luku: Laivaväen pätevyudet (sivu 156-162)

2 § Määritelmät, s 156

STCW yleissopimuksessa käytäntö on että bruttovetoisuusraja määritellään sanamuodossa vähintään GT 500. Ei yli ja alle 500, niin kuin esityksen sivulla 156.

HELSINKI, HELSINGFORS

Aleksanterinkatu 44, FI-00100, Helsinki, Puhelin: +358 10 841 0500, Faksi: +358 10 841 0599, Sähköposti: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi
Alexandersgatan 44, FI-00500, Helsingfors, Telefon: +358 10 841 0500, Telefax: +358 10 841 0599, E-post: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi
Aleksanterinkatu 44, FI-00500 Helsinki, Finland, Phone: +358 10 841 0500, Fax: +358 10 841 0599, E-mail: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi

MARIEHAMN

Norra Esplanadgatan 4B, FI-22100 Mariehamn, Telefon: +358 10 841 0500, E-post: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi
Norra Esplanadgatan 4B, AX- 22100 Mariehamn, Åland, Finland, Phone: +358 10 841 0500, E-mail: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi

Suomen Varustamot
Rederierna i Finland
Finnish Shipowners' Association

Huivialusten osalta voisi selkeyden vuoksi lisätä maininnan lippuvaltion edellyttämästä STCW-pätevyyskirjasta ko. toimessa. Näissä tapauksissa lippuvaltio on jo tehnyt harkintansa liikennealueen ja tehtävien osalta ja Suomi voisi tämän nojalla hyväksyä kyseinen meripalvelu.

3 § Pätevyyskirja, lisäpätevyystodistus ja kelpoisuustodistus s. 157

Ovatko myös muut lisäpätevyystodistukset voimassa sellaisinaan Suomen lipun alla purjehtivilla aluksilla ilman kelpoisuustodistusta?

16 § Muun kuin STCW-yleissopimuksen mukaisen pätevyyskirjan tunnustaminen s. 160

Meille jää epäselväksi mitä pätevyyskirjoja tarkoitetaan viimeisessä lauseessa kun viitataan nykytilaan?

Muihin ammattipätevyysdirektiivissä tarkoitettuihin pätevyyskirjoihin ei sovellettaisi tunnustamismenettelyä, vaan niillä voisi toimia suomalaisessa aluksessa ilman tunnustamista kuten nykyisinkin.

11 luku: Merenkulun koulutuksen järjestäjän ja koulutuksen hyväksyminen (sivut 162-165)

Nykytilan arvioinnissa (2.3.3.2, koulutus s. 64) on hyvin tuotu esille tarve laajemmin hyväksyä koulutuksen järjestäjiä. Myös vaikutuksissa (4.1.2.3, vaikutukset varustamoihin s. 96) koulutusten hyväksyminen on käsitelty niin, että se kattaisi myös STCW-yleissopimuksen mukaisia koulutuksia ja että varustamot voisivat toimia koulutuksen järjestäjinä. Lisäksi siinä on mainittu mahdollisuus hyödyntää ulkomailla olevia koulutusyksiköitä ja myös tällä tavalla saada suomalaisen lisäpätevyystodistus. Tämä on tärkeä asia varsinkin matkustaja-alusvarustamoille joilla paljon henkilökuntaa ja suuri vaihtuvuus.

Vaikutuksissa (s. 96) on myös viittaus kolmen suuren matkustaja-alusvarustamon poikkeuslupaan antaa alempaa turvatoimikoulutusta (STCW A-VI/6-1) ja varustamoilla onkin huoli sen luvan jatkumisesta vuoden 2017 jälkeen. Lakiehdotuksen siirtymäsäännöksessä (s. 227) viitataan nykyisiin koulutuksen järjestäjiin ja niiden lupiin antaa STCW:n mukaista koulutusta. Meille olisi tärkeätä varmistaa, että tämä koskee myös varustamoiden poikkeuslupamenettelyä ja, että tämä kirjattaisiin lakiin.

Lakitekstissä ei rajoiteta ”koulutuksen järjestäjän” määritelmää. Perusteluissa kuitenkin on rajoitus, ja näin ollen varustamot pitävät tärkeänä saada tulkintavarmuuden siihen, että vahvistetaan mahdollisuus saada STCW:n mukainen hyväksyntä antamilleen koulutuksilleen, kun kriteerit täyttyvät.

1 § Merenkulun koulutuksen järjestäjän hyväksyminen (perustelut, s. 162)

Lakiehdotuksessa hyväksymisoikeus ei ole rajattu oppilaitoksiin mutta perusteluissa on. Tämä ei ole johdonmukaista koska tarkoitus on myöntää myös varustamoilla STCW:n mukainen koulutuksen järjestäjästatus silloin kun kriteerit täyttyvät ja koulutus on sellainen, että sitä on luontevaa antaa aluksilla tai omissa toimitiloissa.

Suomalaisten varustamoiden ulkomailla käytetyt, muun STCW-osapuolen hyväksymät koulutusyksiköt tulisi myös voida hyväksyä siten, että henkilökunta koulutetaan siellä mutta lisäpätevyystodistus myönnetään Suomessa. Näin varustamoille syntyy lisävaihtoehtoja mutta rekisteritiedot pysyisivät edelleen Suomen järjestelmässä. Esityksen vaikutuksissa tämä seikka on hyvin tuotu esille mutta puuttuu perusteluista.

HELSINKI, HELSINGFORS

Aleksanterinkatu 44, FI-00100, Helsinki, Puhelin: +358 10 841 0500, Faksi: +358 10 841 0599, Sähköposti: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi
Alexandersgatan 44, FI-00500, Helsingfors, Telefon: +358 10 841 0500, Telefax: +358 10 841 0599, E-post: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi
Aleksanterinkatu 44, FI-00500 Helsinki, Finland, Phone: +358 10 841 0500, Fax: +358 10 841 0599, E-mail: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi

MARIEHAMN

Norra Esplanadgatan 4B, FI-22100 Mariehamn, Telefon: +358 10 841 0500, E-post: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi
Norra Esplanadgatan 4B, AX- 22100 Mariehamn, Åland, Finland, Phone: +358 10 841 0500, E-mail: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi

Suomen Varustamot
Rederierna i Finland
Finnish Shipowners' Association

3 § Merenkulun koulutuksen hyväksyminen s. 164

Pidämme rakentavana esityksenä että Trafille säädetään velvollisuus ”*tiedottaa koulutuksen järjestäjille koulutusvaatimusten olennaisista muutoksista.*”

Tämä on hieno asia koska Trafi osallistuu aktiivisesti IMO:ssa kansainvälisten säädösten valmisteluun ja heillä on paljon asiantuntemusta merenkulun koulutusasioissa. Sidosryhmien työ helpottuu ja tiedonkulku varmistetaan, kun virasto toimittaa tiedon tulevista muutoksista koulutuksen järjestäjille. Näin voidaan varmistaa, että muutokset otetaan huomioon riittävän ajoissa ja että kaikilla on sama tieto.

III OSA, Liikenteen palvelut

IV OSA, Viranomaiset ja valvonta

3 luku: Liikenteen lääkärijärjestelmä

5 § Terveystilaa ja psykologista soveltuvuutta koskevat ilmoitukset s. 182

Varustamoiden edustajien pitää ehdottomasti olla mukana jatkokeskusteluissa siitä mitä tarkoitetaan 2 momentin viittauksella 1 momentin liikenteen lääkäreiden velvollisuuteen ”*ilman pyyntöäkin ilmoittaa epäilevänsä, ettei luvan hakija tai haltija täytä luvan saamisen terveystiedot edellytyksiä.*” Mitä tällä tiedolla tehdään ja missä vaiheessa on tarkoitus ilmoittaa asiasta työnantajalle ja mitä seuraamuksia asiasta voi syntyä?

4 luku: Julkisen hallintotehtävän antaminen muulle toimijalle

Lakiehdotuksen soveltamisala kohdassa ei ole tarkemmin määritelty mitkä tehtävät voivat tulla kysymykseen, mutta esityksen perusteluissa on lueteltu eräitä tehtäviä (s. 184, 3 mom.). Merenkulku ei ole sisällytetty luvun soveltamisalaan lainkaan. Meille ei selviä mistä tämä johtuu?

3 § Lupa- ja rekisteröintitoimintaan liittyvät tehtävät s. 186

Haluamme tässä varmistaa, että myös merenkulkualan palveluntarjoajalla on mahdollisuus tallentaa pykälässä tarkoitetut tiedot rekisteriin.

Onko mahdollista delegoida myös sellaisten lisäpätevyksien myöntäminen, jotka terveystilan ja koulutuksen lisäksi eivät vaadi muuta arviointia. Koska koulutuksenjärjestäjä olisi jo hyväksytty, niin hakemuksen toimittaminen Trafille aiheuttaisi vain turhaa byrokratiaa ilman mitään lisäarvoa. Mikäli kyseessä on oppilaitos, myös heillä pitäisi olla oikeus saada oppilaan terveystiedot nähtäväksi. Tämä sujuvoittaisi toimintaa, koska henkilön pitää täyttää terveystiedot koko koulutuksen aikana, laivaharjoittelua silmällä pitäen.

Varustamolla/ päälliköllä on jo nyt velvollisuus varmistaa, että terveystilavaatimukset täyttyvät toimen edellyttämien kriteerien mukaisesti.

V OSA, Liikenneasioiden rekisteri

1 luku Yleiset säännökset

2 § Liikenteen turvallisuusviraston tiedonsaantioikeus s. 194

HELSINKI, HELSINGFORS

Aleksanterinkatu 44, FI-00100, Helsinki, Puhelin: +358 10 841 0500, Faksi: +358 10 841 0599, Sähköposti: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi
Alexandersgatan 44, FI-00500, Helsingfors, Telefon: +358 10 841 0500, Telefax: +358 10 841 0599, E-post: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi
Aleksanterinkatu 44, FI-00500 Helsinki, Finland, Phone: +358 10 841 0500, Fax: +358 10 841 0599, E-mail: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi

MARIEHAMN

Norra Esplanadgatan 4B, FI-22100 Mariehamn, Telefon: +358 10 841 0500, E-post: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi
Norra Esplanadgatan 4B, AX- 22100 Mariehamn, Åland, Finland, Phone: +358 10 841 0500, E-mail: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi

Suomen Varustamot
Rederierna i Finland
Finnish Shipowners' Association

Lakiehdotuksessa (s. 314) puhutaan ”oppilaitoksesta, kouluttajasta...” => jälkimmäinen tarkoittanee koulutuksen järjestäjää? Pitäisi johdonmukaisesti käyttää samaa termiä kuten lain muissa kohdissa? ”Toisaalta esimerkiksi oppilaitosten ilmoitusvelvollisuudesta ei ole kattavasti erityisiä säännöksiä ja silti niiltä saatavat tiedot ovat merkittäviä esimerkiksi erilaisia kelpoisuuksia ja pätevyysarviointeja.”

5 momentissa pitäisi voida sopia vaihtoehtoisista ratkaisuista, vai onko tarkoitus pakottaa kaikkia varustamoita ilmoittamaan tietoja teknisen käyttöyhteyden kautta? Rajapinnan rakentaminen pilotointivaiheessa voi olla erittäin kallista! Varustamot ovat hyvin erilaisissa tilanteissa omassa digitalisessa kehityksessään ja ilmoitustavassa tulisi voida joustaa ja vähintäänkin sopia siirtymäajoista.

3 § Muutokset rekisteritietoihin s. 196

Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus oma-aloitteisesti merkitä puuttuvat tiedot rekisteriin tai korjata virheelliset tiedot. Huomatkaa että Trafille esitetään oikeus periä sakkomaksu, mikä on uusi asia! ”Jos virhe johtuu ilmoitusvelvollisen toimenpiteestä, Liikenteen turvallisuusvirastolla on oikeus periä tältä virheen korjaamisesta aiheutuneet kustannukset.”

3 luku: Tietojen luovuttaminen

4 § Julkisten tietojen luovuttaminen liikenteeseen liittyviin tarkoituksiin s. 212

Lain yhtenä tarkoituksena on rakentaa digitaalista kasvuympäristöä ja mahdollistaa rekisterissä olevan suuren tietopääoman hyödyntäminen uudella tavalla. Merenkulussa jokainen varustamo joutuu pitämään omaa rekisteriä koulutus- ja pätevyysasioistaan eikä nykyainsäädäntö mitenkään mahdollista Trafín ylläpitämien tietojen käyttämisen. Näin ollen toivomme, että tietojenluovuttamispykälät mahdollistaisivat määrättyjen tietojen siirtämisen Trafín rekisteristä varustamon tietokantaan.

Varustamoilla on velvollisuus tarkistaa ja seurata henkilöstönsä pätevyys- ja koulutustietoja. Tähän tarkoitukseen jokainen ylläpitää oman järjestelmänsä, johon tiedot syötetään manuaalisesti merenkulkijoiden toimittamien asiakirjojen perusteella.

Esimerkiksi työsopimuksen teon yhteydessä voisi pyytää henkilöltä lupaa tietojen siirtämisestä. Näin merenkulkijan ei tarvitsisi huolehtia asiakirjojensa toimittamisesta, vaan tiedot siirtyisivät suoraan varustamon tietoon. Lisäksi saatavana olisi aina ajantasainen tietokanta henkilökunnan koulutuksista ja pätevyyksistä.

Muuta parannettavaa

Laivaväen lääkärintarkastuksista annetun lain (117/2010) 6 § edellyttää, että alkutarkastus ulkomaanliikennettä varten tekee merimieslääkäri merimiesterveyskeskuksessa. Nyt kun merimieslääkärijärjestelmää on tarkoitus sujuvoittaa ja lääkärien hyväksyntää, koulutusta ja valvontaa tehostaa, niin pitäisi samalla luopua vaatimuksesta suorittaa alkutarkastus merimiesterveyskeskuksessa. Tämä sääntö on aiheuttanut haasteita, etenkin matkustaja-alusvarustamoille kesäsesonkiaikaan jolloin on ollut vaikeaa saada aikoja merimiesterveyskeskuksesta.

Olof Widén
Senior Advisor

HELSINKI, HELSINGFORS

Aleksanterinkatu 44, FI-00100, Helsinki, Puhelin: +358 10 841 0500, Faksi: +358 10 841 0599, Sähköposti: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi
Alexandersgatan 44, FI-00500, Helsingfors, Telefon: +358 10 841 0500, Telefax: +358 10 841 0599, E-post: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi
Aleksanterinkatu 44, FI-00500 Helsinki, Finland, Phone: +358 10 841 0500, Fax: +358 10 841 0599, E-mail: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi

MARIEHAMN

Norra Esplanadgatan 4B, FI-22100 Mariehamn, Telefon: +358 10 841 0500, E-post: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi
Norra Esplanadgatan 4B, AX- 22100 Mariehamn, Åland, Finland, Phone: +358 10 841 0500, E-mail: info@shipowners.fi, www.shipowners.fi